

5. EGYÉB TUDNIVALÓK

5.1 A jogorvoslatok

5.1.1 A jogorvoslatok általános szabályai

A választási törvények megsértésére hivatkozva panaszt lehet benyújtani. A választási szervek döntéseivel szemben kifogással lehet élni.

A panasznak és a kifogásnak tartalmaznia kell a törvénytörtés bizonyítékainak megjelölését, a jogorvoslat benyújtójának nevét és értesítési címét. A hiányosan benyújtott kifogást a választási bizottság, illetőleg a bíróság elutasítja.

A panaszt és a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A választási bizottság, illetőleg a bíróság a jogorvoslati kérelem beérkezésétől számított három napon belül dönt.

5.1.2 Jogorvoslat országos népszavazás esetén

A panaszt a területi választási bizottsághoz, országos jelentőségű ügyben (pl. országos napilap által elkövetett kampánycsend sértés esetén) az Országos Választási Bizottsághoz kell benyújtani.

A területi választási bizottság panaszt elbíráló döntése ellen az Országos Választási Bizottsághoz nyújtható be kifogás. Az Országos Választási Bizottság panaszt, vagy kifogást elbíráló döntése a Legfelsőbb Bíróságnál támadható meg kifogással.

FIGYELEM!

A bírósági eljárásban a jogi képviselet kötelező!

5.1.3 Az eredmény elleni jogorvoslat

Az országos népszavazás eredményét az Országos Választási Bizottság állapítja meg. Döntése ellen a Legfelsőbb Bírósághoz lehet kifogással fordulni. A kifogást az **Országos Választási Bizottsághoz kell benyújtani** úgy, hogy az **legkésőbb a döntését követő napon 16:00 óráig megérkezzen.**

Az Országos Választási Bizottságnak a népszavazás eredményét megállapító döntése ellen:

- a) a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénytörtő módjára, vagy

- b) a szavazókör eredmények összesítésére és a népszavazás eredményének megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet kifogást benyújtani.

FIGYELEM!

A szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen is csak az Országos Választási Bizottságnak a népszavazás eredményét megállapító döntése elleni kifogással együtt van helye. A bírósági eljárásban a jogi képviselő kötelező!

5.2 A népszavazás rendjének büntetőjogi védelme

A népszavazás tisztaságát a Büntető Törvénykönyv (a továbbiakban Btk.) is védi. A Btk. 211. §-a a választás-, a népszavazás és a népi kezdeményezés rendje elleni bűncselekményről szól, a népszavazás informatikai lebonyolításának büntetőjogi védelmét pedig a 300/C. §-a és 300/E. §-a biztosítja.

„211. § Aki a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás vagy népi kezdeményezés során

a) a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,

b) népszavazás vagy népi kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez aláírást,

c) jogosultság nélkül szavaz,

d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,

e) arra jogosultat a választásban, illetőleg a népszavazásban akadályoz, vagy erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel, illetőleg anyagi juttatással befolyásolni törekszik,

f) megsérti a választás, illetőleg a népszavazás titkosságát,

g) meghamisítja a választás, a népszavazás, illetőleg a népi kezdeményezés eredményét,

büntettet követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

„300/C. § (1) Aki számítástechnikai rendszerbe a számítástechnikai rendszer védelmét szolgáló intézkedés megsértésével vagy kijátszásával jogosulatlanul belép, vagy a belépési jogosultsága kereteit túllépve, illetőleg azt megsértve bent marad, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Aki

a) számítástechnikai rendszerben tárolt, feldolgozott, kezelt vagy továbbított adatot jogosulatlanul megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz,

b) adat bevitelével, továbbításával, megváltoztatásával, törlésével, illetőleg egyéb művelet végzésével a számítástechnikai rendszer működését jogosulatlanul akadályozza, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) Aki jogtalan haszonszerzés végett

a) a számítástechnikai rendszerbe adatot bevisz, az abban tárolt, feldolgozott, kezelt vagy továbbított adatot megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz, vagy

b) adat bevitelével, továbbításával, megváltoztatásával, törlésével, illetőleg egyéb művelet végzésével a számítástechnikai rendszer működését akadályozza,

és ezzel kárt okoz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény büntetése

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős kárt okoz,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény különösen nagy kárt okoz,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény különösen jelentős kárt okoz.”

„300/E. § (1) Aki a 300/C. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából, az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő számítástechnikai programot, jelszót, belépési kódot, vagy számítástechnikai rendszerbe való belépést lehetővé tevő adatot

a) készít,

b) megszerez,

c) forgalomba hoz, azzal kereskedik, vagy más módon hozzáférhetővé tesz,

vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a 300/C. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő, számítástechnikai program, jelszó, belépési kód, vagy valamely számítástechnikai rendszerbe való belépést lehetővé tevő adat készítésére vonatkozó gazdasági, műszaki, szervezési ismereteit másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) Nem büntethető az (1) bekezdés *a)* pontja esetén, aki - mielőtt a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt megkönnyítő számítástechnikai program, jelszó, belépési kód, vagy valamely számítástechnikai rendszer egészébe vagy egy részébe való belépést lehetővé tevő adat készítése a hatóság tudomására jutott volna - tevékenységét a hatóság előtt felfedi, és az elkészített dolgot a hatóságnak átadja, valamint lehetővé teszi a készítésben részt vevő más személy kilétének megállapítását.”